

ZDRAV VID ZA BEZBRIZNO ODRASTANJE

Nova epoha u oftalmologiji, sa inovativnim mogućnostima korekcije vida, odavno je otpočela, sa ciljem da se smanji slabovidost kod dece i spreči slepilo, poručuju iz Specijalne bolnice Sveti Vid

Piše: Dr Marina Dragović,
 medicinski direktor
 Specijalne bolnice SVETI VID

Reagujte na vreme!

Borba za popravljeno vidno deteta počinje od prvih dana, a traje sve do navršene sedme-osme godine, stvaranjem potencijala za ceo život. Ukoliko u ovom uzrastu postoji problem koji remeti razvoj vida (katarakta, glaukom, nekorigovana dioptrija, strabizam), a koji se odlaže za kasnije, efekat zakasnele hirurgije biće mnogo manji. To je stav savremene oftalmologije u vodećim pedijatrijskim oftalmološkim ustanovama širom sveta. No, čini se da, i pored tih savremenih stavova i iskustava širom sveta, jedna vrata ipak dugo ostaju zatvorena pred ovom činjenicom. Šta to znači? Nesigurnost i nepoznavanje problema u celini stvara konfuziju, u kojoj se sve odlaže, ili za period kad dete odraste, ili kad katarakta sazri. Zatvaraju ce oči pred činjenicom da će se iz toga izroditi trajna slabovidost ili slepilo. Rukovodeći se stavom da se moramo boriti za bolji funkcionalni vid, moramo stvoriti uslove u kojima će se on i razvijati. I intervenisati – odmah.

Operacija strabizma

U praksi se najčešće susrećemo sa odlaganjem operacije strabizma (razrokosti). Osnovno je odmah uočiti prve anomalije i isključiti neurološke razloge. Cilj je da se oči postave u adekvatan položaj – kako bi slika koju dete dobija sazrevanjem vida bila kvalitetnija. Odlaganje stvara patološke uslove u kojima se ne uspostavljaju normalni refleksi, već ostaje slabovidost ili dupla slika. Naravno, operaciji strabizma ne treba pristupati strogo mehanički. Svaki uzrast ima i svoja fiziološka

pravila i smernice. A često se susrećemo i sa zahtevima za ispravljanjem neadekvatnih hirurških postupaka. Nakon njih ostaje ožiljačno tkivo, što otežava rad hirurgu. Takođe, to daje i nepredvidivost funkcijskih odgovora.

Laserske procedure

Jasno su definisane situacije (indikacije) kada se laser mora primeniti.

1. Dioptrijski problem (refraktivne mane), kratkovidost, dalekovidost, astigmatizam, koji se u potpunosti ne koriguju naočarima ili kontaktnim sočivima. Najčešće u slučaju razlike u dioptriji (anizometropija), kao i visoke dioptrije. Nepotpuna korekcija dovešće do slabovidosti i skretanja oka (razrokosti). Ovakav strabizam, nastao sekundarno zbog nekorigovane dioptrije, ne rešava se operacijom, već laserskom korekcijom dioptrije. Oko dolazi u pravilan položaj tek s punom korekcijom i tek tada ima smisla zatvarati bolje oko naizmjenično, te tako vežbati ono slabije. Operacija strabizma će možda biti neophodna i nakon ovih koraka, radi uklanjanja zaostalog ugla razrokosti.

2. Akomodativni strabizam – skretanje oka zbog velike akomodacije. Ovaj problem nastaje usled nekorigovane dioptrije, najčešće hipermetropije (dalekovidosti). Adekvatnom korekcijom dioptrije oko se oslobađa akomodativnog napora, te dolazi u pravilan položaj. To se može postići pomoću naočari (dioptrija na oba oka približno ista), ali po njihovom skidanju oko ponovo skreće. To je posebno veliki problem kod mališana koji se bave fizičkim aktivnostima, kad nošenje naočari

predstavlja opterećenje. Laserska korekcija daje komfornе uslove, a njome se otklanja uslov za skretanje oka i postiže se oštar vid.

3. Kod dece sa posebnim potrebama (cerebralna paraliza, različiti sindromi, neuromuskularna oštećenja) nema uslova za prihvatanje korekcije naočarima ili kontaktnim sočivom. Laserskom korekcijom stvaraju se preduslovi neophodni za bolju adaptaciju u okruženju. Na taj način obezbediće im se oštiri vid, ali se time ne zaustavlja mogućnost dalje promene dioptrije. Važno je da se u datom momentu, ključnom za razvoj vida (do polaska u školu), stvore optimalni uslovi – dobra korekcija dioptrije.

Ukoliko dete pomoću naočari postiže dobru vidnu oštrinu, laser ne mora biti opcija. Ukoliko odbija korekciju, ili se ona ne postigne na konvencionalan način, on je jedino rešenje. U školskom uzrastu, kada je oštrina vida već formirana, lako se dodaju – ukoliko je neophodno – naočare koje će korigovati eventualno novunastalu dioptriju. Odlaganje laserske korekcije na stariji uzrast, kad je slabovidost već "ukorenjena", imaće više estetski nego funkcionalni efekat (dioptrija se skida, ali se ne ispravlja vidna oštrina). Tada laser može biti opcija po želji i izboru.